

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ลือชายแดน: ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ และความเป็น
ถิ่นฐานของชาวลื้อที่เมืองชายแดนแม่สาย-ท่าจี้เหล็ก

ผู้เขียน

นางสาวเสาวรีย์ ชัยวรรณ

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. วสันต์ ปัญญาแก้ว

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งเน้นศึกษา (1) การตั้งถิ่นฐานใหม่ของชาวลื้อจากเมืองของ
รัฐฉานตะวันออก ในเมืองชายแดนท่าจี้เหล็ก ประเทศพม่า (2) เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการ
ปรับตัวทางเศรษฐกิจ และ (3) วิเคราะห์กระบวนการสร้างความเป็นถิ่นฐานของชาวลื้อกลุ่มดังกล่าว
ผ่านประเพณี พิธีกรรม และกิจกรรมทางเศรษฐกิจสังคมที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งพิจารณากระบวนการ
เหล่านี้ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงในประเทศพม่า นับจากทศวรรษ 2530 เป็นต้นมา และการ
เติบโตของเศรษฐกิจเมืองชายแดนในบริบทของการพัฒนาระดับภูมิภาคในเขตลุ่มน้ำโขง ผล
การศึกษาพบว่า การเข้ามาตั้งถิ่นฐานของชาวลื้อในเมืองชายแดนแม่สาย-ท่าจี้เหล็ก มีประวัติความ
เป็นมาหลายช่วง โดยสัมพันธ์ไปกับการเปลี่ยนแปลงระดับโครงสร้างทั้งในทางการเมืองและการ
พัฒนาด้านเศรษฐกิจในอาณาบริเวณชายแดน ซึ่งเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
การค้า การลงทุนระดับภูมิภาค การปรับตัวของชาวลื้อที่อพยพจากเมืองของ มีความสัมพันธ์กับไป
การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในเมืองชายแดนแม่สาย-ท่าจี้เหล็กอย่างสำคัญ การขยายตัว
ทางด้านเศรษฐกิจการค้าชายแดน ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดให้ชาวลื้อจากเมืองของเดินทางเข้ามา
ตั้งรกรากใหม่ในเมืองชายแดนแม่สาย-ท่าจี้เหล็ก การปรับตัวทางเศรษฐกิจในบริบทดังกล่าวทำให้
ชาวลื้อต้องใช้ชีวิตและพัฒนาทักษะต่างๆ กับชีวิตชายแดนที่จำเป็นต้องอาศัยภาษา เครือญาติ และ
เครือข่ายความสัมพันธ์ระดับข้ามชาติ ที่สำคัญ การปฏิบัติหรือสืบสานประเพณี พิธีกรรม และ
กิจกรรมทางศาสนา ถือเป็น “ต้นทุน” สำคัญที่ถูกนำมาใช้ในการปรับตัว ประกอบสร้างความเป็น
ถิ่นฐานขึ้นมาใหม่ในพื้นที่ชายแดน ดังสะท้อนผ่านเรื่องการแต่งงานและ “งานแต่ง” ซึ่งถือเป็นเวที
แสดงตัวตนของชาวลื้อในฐานะ “ชนชายแดน” ที่แม่สาย-ท่าจี้เหล็ก

Thesis Title	Lue Borderlanders: History, Economy and Locality Among the Lue in Mae Sai - Tachileik Border Towns
Author	Miss Saowaree Chaiwan
Degree	Master of Arts (Social Development)
Thesis Advisor	Lecturer Dr. Wasan Panyagaew

ABSTRACT

This thesis is aimed to study (1) the Lue's resettlement, from Muang Yong, eastern Shan state of Myanmar, in Tachileik border town; (2) to understand their economic adaptation; and (3) to analyze a process of the Lue production of locality, through traditions, rituals, and social and economic activities situating these processes within the changing contexts in Myanmar since 1990s and the growth and expansion of border economy in the contexts of regional development in the Mekong region. The research found that the Lue resettlements in Mae Sai - Tachileik Border Towns have a history in different periods. This history of Lue resettlement in the area is related to the structural changes in regional politics and economic developments in the borderlands area, which are part of a strategic plan to boost regional trade, economy, and investment in the region. The Lue's adaptation to this changing border is significantly related to the economic changes in the border towns of Mae Sai-Tachileik. The expansion in border trade and economy is the pull factor that draws the Lue from Muang Yong to leave their homes, coming to resettle in Mae Sai-Tachileik border towns. The economic adaption to the border lives forces these Lue to live and develop skills to survive in the border towns, which needs them to have a language, the uses of kinship and cross border networks. Importantly, the practice or the continuation to their traditions, rituals, and religious activities are, fundamentally, "the capitals" which can be utilized to adapt themselves in the border lives and to produce or reconstruct their new locality in the border areas. As this is manifested, through their marriage and wedding party, which can be seen as a theatre to perform Lue's self identity as the borderlanders in Mae Sai - Tachileik.